

УДК 373.3.016:796.011.3]:(510)

Ван Сяофей

ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТІВ КНР З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДЛЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

© Ван Сяофей, 2018

<https://orcid.org/0000-0002-8108-6349>

<http://doi.org/10.5281/zenodo.1228364>

Статтю присвячено проблемі визначення тематичного змісту державних стандартів Китайської Народної Республіки з фізичного виховання для молодших класів.

Стандарт передбачає створення умов, щодо забезпечення учнів: можливістю розвиватися фізично, демонструвати підготовленість у різних видах рухової діяльності, отримувати знання і навички фізичної активності і збереження здоров'я; постійно брати участь у заходах фізичної культури; спільної співпраці з іншими людьми; відповідального відношення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, здорового способу життя; формування позитивного ставлення до життя та фізичних навантажень.

У стандарті доведено необхідність розвиватися фізично, демонструвати підготовленість у різних видах рухової діяльності, отримувати знання і навички фізичної активності і збереження здоров'я.

Вимоги державних стандартів КНР з фізичного виховання для молодших класів визначають метою засвоєння знань з фізичної і медичної освіти та активну їхню участь у секційних заняттях спортом, що сприятиме стійкому розвитку суспільства у всіх проявах національної культури.

Ключові слова: *стандарт, знання, навички, підготовленість, здоров'я, підхід, система.*

Ван Сяофей. Тематическое содержание государственных стандартов КНР по физическому воспитанию для младших школьников

Исследование посвящено проблеме определения тематического содержания государственных стандартов Китайской Народной Республики по физическому воспитанию для младших школьников. За счет использования новых подходов в системе физкультурного образования КНР решаются государственные задачи.

Стандарт предусматривает создание условий обеспечения учащихся: возможностью развиваться физически, демонстрировать подготовленность в различных видах двигательной деятельности, формировать знания и навыки физической активности и сохранения здоровья; возможностью участвовать в мероприятиях связанных с физической культурой и сотрудничеством с другими людьми; ответственного отношения к собственному здоровью,

здоровью окружающих, здоровому образу жизни; формированием положительного отношения к жизни и физическим нагрузкам.

Требования государственных стандартов КНР по физическому воспитанию для младших школьников ставят своей целью формирование знаний в области физического и медицинского образования, а также рекомендуют активное участие в секционных занятиях спортом.

Ключевые слова: стандарт, знания, навыки, подготовленность, здоровье, подход, система.

Wang Xiaofei. Thematic content of the PRC's state standards for physical education for junior pupils

The study is devoted to defining the thematic content of the state standards of the People's Republic of China for physical education for junior grades. The standard provides for the creation of conditions for the provision of students: the ability to develop physically, demonstrate preparedness in various types of motor activity, to acquire knowledge and skills of physical activity and the preservation of health; to participate constantly in physical culture events; co-operation with other people; responsible attitude towards own health, health of others, healthy lifestyle; the formation of a positive attitude to life and physical activity.

Acquisition of motor skills. The goal is to get basic knowledge and driving activity. Students will learn about the types and rules of different sports. Coordination activity. Students are prepared to perform various types of walking, running, jumping and throwing. Learn to swim, badminton. Students study basic gymnastic movements (twisting, rolling, lifting, racks, exercises with a hoop, a stick, a ball, a rope), various individual and collective dance moves. complexes of morning exercise, gymnastics for the eyes. Rhythmic movements. The criteria for evaluation are the rhythm of action, softness, smoothness, completeness of execution. Students study swimming techniques (for the southern regions of the country), the basics of skating and skiing (for the northern ones). Knowledge about health. The purpose of the training is to: understand the basics of health care, personal hygiene and sanitation, understanding the diet of a healthy diet (regularity, the role of the main food products), eye hygiene (eye exercises), oral cavity (toothbrush cleaning, caries prevention), personal care and hygiene sleep. Flexibility development. The purpose of training is: the development of flexibility, dexterity and balance. Adaptation of existence in the environment. Recommended games with parents of students and outdoor parties. The standard proves the need to develop physically, demonstrate preparedness in various types of motor activity, gain knowledge and skills in physical activity and health.

The requirements of the PRC's state standards for physical education for the junior class are aimed at acquiring knowledge of physical and medical education and actively take part in sectional sports.

Key words: standard, knowledge, skills, fitness, health, approach, system.

Постановка проблеми. Враховуючи значні досягнення китайської держави у різних сферах, у тому числі й спортсменів на світовій арені, інтерес викликає система перебудови освіти в галузі фізичного виховання КНР. Новітні підходи у розбудові фізичної культури і спорту мають відігравати ключову роль у зміцненні національних традицій. Саме за рахунок новітніх підходів у системі фізкультурної освіти вирішуються державні завдання, щодо формування у населення стійких навичок ведення здорового способу життя, свідомого відношення до власного соматичного, психічного, духовного здоров'я, довголітньої фізичної активності [4].

Фізична культура є складним суспільним явищем, покликаним вирішувати не тільки завдання фізичного розвитку, але й виконувати багато соціальних функцій суспільства у сфері виховання, навчання, оздоровлення, етики поведінки школярів.

Під час занять фізичними вправами вирішуються і виховні завдання: формуються впевненість у своїх силах, сміливість, благородство, почуття гідності, наполегливості у досягненні наміченої мети. Система фізичного виховання КНР є певною державною інституцією, яка передбачає всебічне фізичне вдосконалення усіх соціальних верств населення країни та забезпечує реалізацію тези «Здоров'я нації – понад усе» [1; 3; 5–7].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасний стан системи фізичної культури КНР досліджували як вітчизняні, так і зарубіжні фахівці: О. Булашев, Г. Глоба [2], Л. Кун, А. Маслов, Ван Ліхуа, Ху Лифей [5], Ван Сюемань [1], Ван Юй Лань, Лан Давей [3], Ма Цзиньган, Цзян Цзе, Чжу Фен, Чжан Лянжуй [6], Чжун Хуа [7]. Автори розглядали особливості управлінської діяльності в системі фізичної культури і спорту та організаційно-методичні основи розвитку і функціонування окремих видів спорту і рухової активності школярів. При цьому тематичний зміст вимог з фізичної і медичної освіти учнів молодших класів щодо реалізації державних стандартів КНР з фізичного виховання не висвітлено.

Тематика роботи пов'язана з науково-дослідною темою кафедри початкової, дошкільної та професійної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Сучасні освітньо-виховні технології в підготовці фахівців» (№ державної реєстрації 0111U008876 від 26.10.2011 р.).

Мета статті – визначити тематичний зміст державних стандартів Китайської Народної Республіки з фізичного виховання для молодших класів.

Виклад основного матеріалу дослідження. У липні 2001 року було видано перший національний стандарт – "Стандарт фізичного виховання та здоров'я". Цей стандарт передбачає створення умов, щодо забезпечення учнів:

1) можливістю розвиватися фізично, демонструвати підготовленість у різних видах рухової діяльності, отримувати знання і навички фізичної активності і збереження здоров'я;

2) постійно брати участь у заходах фізичної культури;

3) спільної співпраці з іншими людьми;

4) відповідального відношення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, здорового способу життя;

5) формування позитивного ставлення до життя та фізичних навантажень.

Обов'язковим для всіх учнів згідно даного стандарту є складання іспиту з фізичного виховання на достатньому рівні що є необхідною умовою для просування на наступний освітній рівень класу і школи. Процес фізичного виховання у школах Китаю спрямований на виховання у школярів ідеї довготривалих, «довічних» занять фізичними вправами і спортом, започаткування і вдосконалення системи знань про фізичну підготовку, рухові навички і звички активної рухової діяльності, у тому числі в позаурочний час. У Китаї ведеться робота по впровадженню фізичної культури як одного із предметів для вступних іспитів в окремі ВНЗ [5].

Надбання навичок рухових дій. Метою є отримання основних знань і реалізація рухової активності. Учні дізнаються про види та правила різних видів спорту, у тому числі і командних; вивчають назви та основні правила окремих видів спорту і спортивних ігор (баскетбол, настільний теніс, плавання, футбол, спортивні танці), техніки легкоатлетичного бігу, техніку володіння м'ячем. Наприкінці року учні складають іспити. В якості основної залікової вправи пропонується виконати присідання на місці.

Координаційна активність. Учні готуються до виконання різних видів ходьби, бігу, стрибків та метань; навчаються плаванню, бадмінтону, вивчають основні гімнастичні рухи (скручування, прокати, підйоми, стійки, вправи з обручем, палкою, м'ячем, мотузкою), різні індивідуальні та колективні танцювальні рухи. комплекси ранкової зарядки, гімнастику для очей.

Виконують стройові вправи (стройові стійки, повороти праворуч, ліворуч, розрахунок на перший-другий, пересування строєм звичайним кроком, у напівприсіді, переповзання.

Ритмічність рухів. Критеріями оцінки є ритм дії, м'якість, плавність, завершеність виконання. Учні південних регіонів країни вивчають техніку плавання, основи ковзанярського спорту та пересування на лижах (для північних). Надається увага засвоєнню навичок дихання у воді, плаванню брасом або узгодженості рухів під час пересування на ковзанах по льоду. Оцінюються положення голови і тулуба, рух верхніх і нижніх кінцівок, дихальні показники разом з їх продуктивністю. За відсутності басейну в школи вивчають основні види бойових мистецтв та традиційні народні види спорту (бокс, кікбоксинг, у-шу, етнічні тощо). Учні вивчають прості дії і комбінації з трьох-п'яти елементів.

Оцінка виставляється з урахуванням наступних критеріїв:

1) учень називає вид спорту, може описати його, впізнати базові рухи, назвати правила гри, а якщо вчитель починає робити рухові дії, учні не тільки називають вид спорту, а й продовжують його дії.

2) учні демонструють специфіку видів спорту: відповідну швидкість, силове напруження, ритм, час, напрямок руху тощо. Оцінюється рівень розуміння просторово-часових характеристик руху: учень описує розмір, силу, швидкість, напрям їх зміни, тощо.

3) участь у проведенні заходів з різних видів спорту. Індивідуальна і командна узгодженість.

Модуль безпеки життєдіяльності.

Мета навчання – попереднє створення уявлення про безпеку життєдіяльності, безпеку дорожнього руху. Правила безпеки на дорозі охоплюють наступні розділи: пішохідний перехід дороги, поведження на перехресті, світлофор, правила поведження у машині і громадському транспорті. Відбувається знайомство з роботою таких служб, як поліція, швидка допомога, служба газу, служба з надзвичайних ситуацій, пожежна служба. Учні вивчають правила поведінки при виникненні надзвичайних ситуацій, номери телефонів, методи страхування тощо.

Знання про здоров'я. Метою навчання є розуміння основ медичної допомоги, особистої гігієни та санітарії, розуміння дієти здорового харчування

(регулярність, роль основних продуктів харчування), гігієни очей (вправи для очей), порожнини рота (чищення зубів, профілактика карієсу), засобів особистої гігієни та гігієна сну. Правила санітарного поведіння: викидати сміття у відведене місце, мити руки перед їжею і після відвідування туалету (знати захворювання, що передаються немитими руками). Знати про шкідливість комарів, мух, мишей, тарганів та інших комах,

Звернення уваги на утримання правильної постави. Учні повинні знати правильну поставу тіла, вміти правильно сидіти, стояти. Вчитель дає учням можливість самим визначити правильне положення власного тіла, дати їм можливість розрізняти вірне і невірне положення тіла, підтримувати правильне положення тіла в повсякденному житті під час руху. Учні наприкінці року оцінюють один одного у командній грі на підтримку правильної постави тіла.

Розвиток гнучкості.

Мета навчання – розвиток гнучкості, спритності і рівноваги. Після досягненні цієї мети учні мають змогу виконувати вправи на гнучкість: нахили, нахили праворуч і ліворуч, виконання містку, складання лежачи тримаючись за щиколотки.

Адаптація існування у навколишньому середовищі. Рекомендуються ігри з батьками учнів й свята на свіжому повітрі. Розвиток фізичних здібностей. Налагодження психічного здоров'я та соціальної адаптації, сили волі та позитивного ставлення до занять фізичною культурою і спортом. Приклад здорового способу життя. Навчання контролю своїх емоцій (позитивний вплив досвіду спортивних занять на емоційну сферу). Досвід спостереження власних емоційних змін під час фізичної діяльності. Зміни настрою до і після ігор. Формування почуття співробітництва і командного духу. Вміння адаптуватися до нових умов співпраці в галузі спорту, жити в дружбі з оточуючими [2].

Висновок. Вимоги державних стандартів КНР з фізичного виховання для молодших класів ставлять на меті засвоєння знань з фізичної і медичної освіти та активно приймати участь у секційних заняттях спортом. Вони повинні забезпечувати стійкий розвиток суспільства у всіх проявах національної культури.

Література

1. Ван Сюемань. Особливості організаційно-управлінських основ масової фізичної культури в Китайській Народній Республіці і Україні : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. : 24.00.02 фізичне виховання і спорт. Харків, 2011. 20 с.
2. Глоба Г. В. Система фізичного виховання в школах Китаю // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : науковий журнал. Харків: ХОВНОКУ-ХДАДМ, 2012. № 10. С. 16–19.
3. Лан Давей. Природные рекреационные ресурсы Китая – важная составляющая для развития спортивно-оздоровительного туризма в стране // Слобожанський науково-спортивний вісник. 2007. № 12. С. 364–368.
4. План осуществления «Основных положений об общегосударственном спортивном плане (2006–2010 гг.)» Пекин: Государственное Генеральное Управление КНР по делам физкультуры и спорта, 2006. С. 6–34.
5. Ху Лифей. Характеристика особенностей функционирования системы физической культуры и спорта в КНР, 1995–2011 гг. / Л. Ху // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. праць Східноєвропейського нац. університету імені Л. Українки. Луцьк, 2013. С. 14–18.
6. Чжан Л. Физическое воспитание в школах Китая на пороге 21 века // Физкультурное образование Сибири. 1995. № 2. С. 71–73.
7. Чжун Х. КНР: вопросы преемственности дошкольного и начального школьного образования // Дошкольное воспитание. 1998. № 6. С. 115–117.